

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: „ 9.— „ „ 4.50 „

Főszerkesztő:
Dr. VARGA LAJOS.
Felelős szerkesztő:
SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Debreczen, Piacz-u. 9. Telefon 412.

A debreczeni rendőrség ujjászervezése.

Debreczen, január 5.

(G.) A debreczeni rendőrtisztviselők újabb gárdájának három ambiciózus tagja: Boldisár Kálmán dr. kapitány, Kovács Kálmán és Komlóssy Pál dr. fogalmazók gondosan kidolgozott, minden részletben megszívlelendő memorandummal lépnek a város elé. Teszik ezt az összes rendőrtisztviselők megbízása alapján abból az alkalomból, hogy a hivatalok s a tisztviselői fizetések rendezése ma Debreczen városánál egészen aktuális.

Az emlékirat boncolja először a törvényhatósági jogu városok rendőrtisztviselői karának fizetési, szolgálati viszonyait s analogiam foglalkozik a rendőrlégénység szolgálatával s javadalmazásával is. Teljesen modern alakra helyezkedik az emlékirat akkor, midőn a rendőrség esetleges ujjaszervezését, a rendőrtisztviselők szolgálati pragmatikáját egyedül olyképen véli rendezhetőnek, ha az állam a városokat is épügy segíti, mint a vármegyéket. Erdemes vélelten, hogy a szervezőbizottság tegnap végzett egész munkája: ugyanezen elv ismétlése, alapul vétele.

Helyesen ismeri föl az emlékirat azon veszedelmet, mely a rendőrség államosításával a politikai szabadságot, a politikai alapjogokat érné. Ezt nem is kell magyarázni; kevés tényvel alapos feleletet adtak erre a mult év eseményei. Ugy van csakugyan, hogy a független önkormányzatot szolgáló rendőri intézmény sokkal teljesebb s biztosabb garancia a polgárok közszabadságára nézve, mint az államnak felsőbbbségi direktívára mozgó, cselekvő vagy mulasztó közegei.

Mi hát mindezekből a kibámozandó? Az, hogy a törvényhatóság szervezzen anyagi függetlenségre képes új, modern rendőrgenerációt, amely az önkormányzati hatáskörön

belül, tehát államosítás nélkül lesz továbbfejleszhető. Ez az egyetlen helyes mód, amellyel a kérdés megoldásához hozzá lehet fogni. És mi bizvást hisszük, hogy a város közönsége nem fog elzárkózni rendőrtisztviselői megindokolt kérelmének teljesítése elől.

*
A terjedelmes emlékiratból közöljük a következő részleteket:

Olyan fontos szervezetnek, mint a rendőri intézmény, nem szabad elszakadni a városok önkormányzatától és az állam kiválandó végrehajtó közegévé átalakulni. Mert nem az a lényeges, hogy az államhatalom csináljon rendet, hanem az, hogy a rendszert általában kifogástalan kezekben, a társadalom és a köz javára tartsa fenn a személy- és vagyonbiztonságot anélkül, hogy az államhatalom katonai szervezeti polcája ránehezedne a társadalomra, önkormányzati hatóságokra és az egész közéletre. Hiszen minden központosító hatalmi szervezetet az erőszak tart fenn, ennek pedig sem a katonai haderő, sem a rendőrség intézményének multjában nálunk Magyarországon nincsen nemzeti gyökere.

Ha tehát a kétségtelenül javítandó városi közigazgatást is fejleszteni, a mai kor szempontjából modern alapokon kiépíteni és az annak szolgálatában állók anyagi és szellemi kívánalmait kielégíteni akarja az állam: tegye ezt a törvényhatósági jogu városok anyagi segítségével és törvénynyel való támogatásával olyképen, mint a vármegyékkel szemben teszi és megadván a fejlesztésre a kívánt anyagi eszközöket, egész hatalmának erejével emelje a vidéki közigazgatást a városokban olyanná, amilyet a mai kor társadalmi fellegása jogosan megkövetelhet és ennek keretében fejlesztesse a városok rendőrségi intézményét is olyanná, amilyen a székesfővárosi, ha azt mintának lehet venni.

Az önálló törvényhatósági jogu városok az állami közigazgatás teendőinek végzéséért és az állami rend helyi közegekkel való fontartásáért rekompenciában volnának részesítendőek, amint ez az egész kérdést irányító főszempont, már politikai mérlegelés tárgya is. A regáliák vagy azok átengedett jövedelme az állam által átutaltatván a városok kezébe, az ezek folytán nyert jövedelem meghozandó törvény által volna arra rendelő, hogy a városok közigazgatási tisztviselői a vármegyei tisztviselők létszáma szerint való beosztással egyenlősítsenek a jogok és illetmények dolgában is, amint a hivatali kötelességek és megkívánt minősítés te-

kintetében ugyanolyan elbírálás alá esnek. Eképen az egész városi közigazgatási szervezet állaga fölemeltetvén a hasonló hivatásu más közigazgatási szervezetek színvonalára, ebben a vidéki városok rendőrségének fejlesztése, a mai kor szerint való átalakulása is rövid időn belül, szinte a természetes fejlődés által bekövetkezik.

Magyarországon emberöltők óta keserű emlékü, sőt gyűlölt az állami policia, mely mindig csak parancsszóra táncol és táncoltat; a legutóbbi idők azonban megtanították a közfelfogást arra a tapasztalatra is, hogyha lesz olyan hatalom, mely a törvényt rosszakaratulag félremagyarázza, akkor nem lehet csodálkozni rajta, ha felsőbb nyomás folytán az állami parancsszót vakon követő rendőrség a törvény becsületes végrehajtását készségesen elesavarja.

Ha pedig az egész országra kiterjedőleg állami szervezetben álló állami apparátus van mindenütt a városban, akkor hiábavaló a törvény és törvényes biztosíték, mert minden törvénytől többet ér a hatalom, mely az ily módon meglevő rendőri létszámból minden képes és kész bárminő hatalmi irányzat szolgálatában, az egész ország közigazgatására szükségből végrehajtó közegeket kiparancsolni. És későbbi hosszú évtizedek ilyen irányban egész államrendőri generációt fognak majd felnevelni, mely egyaránt ellentétben állana a modern kor szellemével és a magyar nemzet tradícióival. A városi törvényhatóságok rendőrsége az önkormányzati hatáskör keretén belül, tehát államosítás nélkül fejlesztendő tovább szellemi és anyagi téren egyformán, hogy az állampolgárokat a törvény védje a rendőri tulkapások ellen, a rendőrséget pedig a megalkotandó szolgálati pragmatika kötelezze kötelessége szigorú és pontos teljesítésére.

Politikai hírek.

Kormánybiztos Biharmegyében. Egy lap tegnap azt írta, hogy a belügyminiszter vizsgáló-biztost küld Bihar- és Marostordavármegyék nyakára. Utánna jártunk e hír valóságának s azt a felvilágosítást nyertük, hogy gróf Andrássy Gyula belügyminiszter, ámbár a két vármegyében uralkodó lehetetlen állapotoknak szeretne véget vetni, ilyesmire még nem gondolt.

Kavarodás az osztrák delegációban. Beck báró osztrák miniszterelnök a mai nap folyamán Budapestre érkezik, hogy a delegációs udvari ebeden részt vegyen. Az osztrák miniszterelnök ez alkalmat fel fogja használni arra, hogy Wekerle minisz-

Farsangi cipők nagy választékban kaphatók

Michelstädter utóda

MANDEL LIPÓTNÁL PIACZ-UTCZA 40. SZÁM.

terelnökkel is értekeztek és hogy az osztrák delegációban a hadsereg-szállítások körül felmerült konfliktust elsimítsa. Az osztrák delegációt ugyanis még mindig a hadsereg részére való szállítások kérdése izgatja és a hangulat a hadügyminiszter ellen, aki az idevonatkozó szerződést a magyar kormányval megkötötte, olyan ellenséges, hogy a hadügyi költségvetés folyamán szokatlanul heves támadások várhatóak. Valószínű, hogy a delegáció ülésén az eddig bevett szokás ellenére az osztrák miniszterelnök is jelen lesz.

Uj párt. A fővárosban most új párt előkészítésére folyik nagy csöndben mozgalom. A párt szervezői teljesen gazdasági célok szerint sorakozó táborat akarnak gyűjteni s állítólag Eötvös Károly megígérte, hogy az alakulás élére áll.

Munkaadók szervezkedése.

— január 5.

A lapokban e mozgalomról részben téves hírek jelentek meg. Minthogy a téves értesülésből eredő oly megjelölések, mint például „munkaadók munkások ellen” stb. alkalmasak arra, hogy a két tábor közt még inkább gyűlölséget szítsanak, néhány szóval ismertetni szükségesnek tartom az egész ügyet.

Tényleg, a munkaadók úgy az ország számos más helyén, mint Debreczenben is, általában szervezkednek. És pedig úgy az ipari, mint a mezőgazdasági munkaadók. A mezőgazdák a napokban alakították meg a „Debreczeni gazda szövetséget”. Az iparosok pedig most készülődnek, az iparkamara és az ipartestületek irányító vezetése mellett, szervezkedni.

Azonban nem való, hogy a munkások ellen szervezkedjenek.

A helyzet az, hogy a munkások általános kifejlesztett szakszervezeteik által igen fokozott erővel és egységesen léphetnek fel. Míg a munkaadók a gyakran egyoldalúvá és túlzóvá lett munkás kívánalmak tekintetében szervezetlenül és nem egységes egészként, hanem szétszórt, egyes erőkkel kerülnek a támadások elé.

Többé halogatni nem lehet, hogy a munkaadók, épügy mint tették a munkások, egységes szervezkedésbe tömörüljenek, érdekükért szintén egyesített erővel, közösen lépjenek föl.

Nem agresszív, harci szervezkedés lesz ez, hanem védekezni kíván ugyan a mól-

tánytalanságok ellen, de nem kívánja útját szegni a jogosult törekvéseknek.

A szervezett munkaadók és a szervezett munkások között, az érdekkiegyenlítődség simább, gyorsabb és mindkét félre méltányosabb eredményeket ígér és tesz lehetővé.

Az egyaránt szervezett két tábor között lehetővé válik az ugynevezett tarifaegyezmények (közös munkabérei szövetségek) létesítése, melyekben a munkásmozgalmak a mindkét félre egyaránt pusztító sztrájk nélkül, békességes állandósuló egyezményekben oldódnak meg, melyek az ipari békének tartós biztosítását valósítják meg.

Németországban ezélt 10 évvel az ily közös egyezményeknek még a fogalmát is kevesen ismerték; csak néhány ily egyezmény állt fenn. Már 1904-ben mintegy 800 Tarifgemeinschaft volt érvényben, míg most a német birodalmi statisztikai hivatal 4000 ily közös egyezményről tud.

A magyar ipar most a fejlődés azon színvonal fokán áll, amelyen a német ipar 10 év előtt állott. Nálunk most kezdünk rájönni, hogy az egyre gyűlölségesebb ipari harc milyen pusztító mindkét félre. És, hogy az ipari béke mennyire nem illúzió, hanem kölcsönös igyekezettel ily közös egyezményekben tartósan biztosítható.

Vannak már évek óta erre példák. A fővárosi és külön a vidéki nyomdatulajdonosok és a nyomdászok ily közs egyezményei hasznos, áldásos hatásai mindinkább érezhetőek. E két közs szervezkedés valóban mintaszerű és követésre méltó. Van még számos kisebb, helyi jelentőségű ily közös egyezmény. De azoknak általánosoknak és amely iparág természeté csak megengedi, országosoknak kell lenniök.

Ily tarifa-egyezmények létesítése által az ipari békét megvalósítani és azáltal mindkét félnek javára szolgálni, ez a törekvése a debreczeni kereskedelmi- és iparkamarának.

Azonban ily közös egyezmények csak akkor létesíthetők, mindkét félre méltányos eredmény csak úgy remélhető, ha mind a két fél, mint szervezett egységek lépnek egymással tárgyalásba és lépnek közös, állandó szervezkedés gyanánt egyezménybe.

E célból tehát a ma czirányban teljesen szervezetlen munkaadóknak ily szervezkedése nélkülözhetetlen szükség.

A munkaadók szervezkedése tehát, ezekből láthatólag nem agresszív harci készülődés; a harcot nem fokozni, hanem fokrolfokra enyhíteni és békességes egyetértésbe átvezetni, törekvéseinek egyik első lépése.

Ismerem egyik munkásvezető nézetét, ki tudatában e mozgalom tendenciáinak, azt

mindkét félre, a munkásokra is határozottan kedvezőnek mondotta.

Es valóban minden jóérzésű, elfogulatlan ember, bármelyik fél táborából, vagy a társadalom bármely osztályából, e törekvéseket rokonszenvvel kell, hogy fogadja és elősegítse.

Mert az ipari harc pusztítása helyett az ipari béke áldásos, zavartalan munkásságát lehetővé tenni oly törekvés, mely minden ízében — egyetemes társadalmi közérdek.

Dr. Rác Lajos.

Városháza és vármegye.

Ülések a városházán. A város szegényügyi bizottsága e hó 11-én délután 4 órakor ülést tart, melyen folyó ügyekkel s a szegényügyi szabályrendelet átdolgozásával foglalkozik. Az új szabályrendelet tervezetét már a januári közgyűlés tárgyalni fogja. — A város egészségügyi bizottsága 8-án, kedden délután 4 órakor ülést tart, melyen a kanyaró-járvány ügyével is foglalkozik.

Az utkaparók háza. Latinovics Pál, az államépítészeti hivatal főnöke arra kérte az alispánt, hogy az utkaparók házaik felépítésére 27,000 korona költséggel hirdessen zárt ajánlati versenytárgyalást. Az alispán a kérelem szerint járt el, meghirdette s a jövő hónapban meg is tartatja a versenytárgyalást.

A város adókimutatása. Csóka Sámuel adótanácsnok ma nyújtja be a tanácshoz Debreczen város december havi adóbevételeiről szóló kimutatását. A kimutatás tételi között legfigyelemreméltóbb az, hogy a város a ref. egyház adótartozásainak beszedése körül mily nagy szolgálatot tesz az egyháznak. Mikor Csóka tanácsnok átvette ez adók kezelését, több mint másfélszázezer korona hátralék volt egyházi adóban, ma pedig ez a hátralék teljesen eltűnt. Azon adók összege, melyek közvetlenül Debreczen városához folytak be, közel másfélmillió koronát tesznek ki.

Lemondott bizottsági elnök. Dr. Nagy Lajost megválasztották Hajdunánáson a törvényhatósági bizottsági választók választási elnökévé. Nagy Lajos dr. nem fogadta el a tisztséget, amiről a hivatalos értesítés tegnap érkezett meg az alispáni hivatal címére.

A szeszély.

A Debreczen számára írta: Suchán Elemér

Szeszélyes az idő, szeszélyes a sors, de legszeszélyesebb a — nő!

A szeszélyt talán egyedül a nő találta ki s az idő, a sors és a többi csak eltanulhatták tőle.

Sokan azt kérdenék, hogy hát voltaképen mi is az a szeszély? Ezt pár szóban nem lehet kifejtteni. Ahány alakban jelentkezik, annyiféle természetű az.

Tulajdonképen a következeletlenségéből ered valamennyi. Ezt leghatározottabban a nők szeszélye igazolja. Azt lehetne mondani, hogy minden nő szeszélyes. Ugyis mondhatnám, hogy a nő mindig szeszélyes, de mivel minden igazi szabály enged kivételt (talán nem is szabály a szabály, ha kivétele nincs), így kivételt is tesztek, mondván, hogy: vannak nők, kik nem mindig szeszélyesek.

Szeszélyes a nő, ha nincs egyéb dolga és szeszélyes akkor is, ha jól van dolga.

Szeszélyes unalomból, szeszélyes, ha el van foglalva. — Szeszélyes szórakozottságból, szeszélyes kedvtelésből. — Szeszélyes, ha bosszankodik, szeszélyes, ha meglegedett, Szeret szeszélyből s viszont gyűlöl is. — És így tovább az ellentétek számtalan fajtán keresztül a szeszély a nőnél jelen van mindenütt.

Szeszélyes a nő izlésében s az a szeszély, ez az állhatatlanság táplálja a divatot.

A „divat” szó fogalma a köztudatban váltakozást és pedig rendszertelen váltakozást jelent.

Világos okbéli bizonylata a női szeszélynek. Gyorsan, legtöbbször minden indok nélkül rá un mindenre. Mást óhajt s ez az óhaj is gyakran csak addig elégti ki, míg teljesül és a teljesülés pillanatában már nem örül neki.

Vágyai kifogyhatatlanok. Rajong a különös után. Szereti a furesaságot. Imádja a rejtélyest, a titokzatos, a különöst. Az kell neki mindig, ami nincs meg, ami egyetlen, vagy legalább is ritka.

A nő és tulajdonsága (hogy ne mondjam — hibája) a — szeszély!

Már a paradicsomban szeszélyes volt Éva. Adám sokat panaszkodott emiatt fünekfának.

Mindennap más, sőt minden órában is más toilette-et akart magára öltetni s szegény Adám alig győzte az asszonya számára a sok fűgefalevelet szedni.

Egyik nem tetszett, mert nem volt elég zöld, másik meg igen is zöld volt. Szóval már Adámot is ép oly sokat keserítette, mint manapság a férjét a többi — Éva.

A paradicsomból is Éva szeszélye miatt kellett kiköltözniök.

Éva almát akart enni. Adám, — mint udvarias férj — hozott neki; de ő „kapricirozta” magát, hogy a tiltottból eszik!

Igy történt aztán az a közismert dolog, hogy ki kellett menniök a nagy világba.

Es ez a szeszély azóta is örök átokként nehezedik a világra. A nő szeszélye pedig legyőzhetetlen. A nő mindenről képes inkább lemondani, csak hogy szeszélyeit kielégíthesse. Egész életét képes feláldozni vagy sorsát odakötni egy másképp gyűlöl férfiéhoz, ha az azzal a reménnyel kecsegteti, hogy kielégíti szeszélyeit.

Vagyonok pusztulnak el, családok mennek tönkre s nem egyszer nemzetek sorsa dől el a női szeszély miatt, de a nő mégis s mindig — szeszélyes marad!

Az állhatatlanság tehát, a mulandóság és ennek következeseképp az örök változás, vagy jobban mondva a változatosság élő bizonyossága a nő! És minthogy a természet nem hoz létre semmi ok nélkül, semmi hiábavalót, így a női szeszélynek is, mint olyannak, közvetlen vagy közvetve kell, hogy valamelyes okozata s így haszna legyen.

A haladás!...

Minden téren és mindenütt, hol egyéni tevékenység működik, főök a nő! — A haladás, a fejlődés, a művelődés és oka!

Éva nélkül, vagy legalább is a szeszélyes Éva nélkül Adám még talán ma is ugyanolyan pálmásátorban lakna, ugyanegy állatbőrbe öltözve élne, meglegedve a paradicsom egyszerű eledelével, gyümölcseivel és gyökereivel!

A szegényügyi bizottság tegnap délelőtt 11 órakor ülést tartott, amelyen *Oláh* Károly elnökle mellett több folyó ügyei tárgyalt. Bejelentette az elnök, hogy a városi szegények karácsonyi megvendégelésére a városi tanács 60 koronát, özv. *Lengyel* Imréné 20 koronát, *Füleky Pál* 5 koronát *Nemes Gábor* bort adott, *Adler* Ignác né éllemező pedig minden szegényt egy-egy kalácsal, egy óriási fonatossal, a nőket pedig délután kávéval vendégelte meg. Elhatározta a bizottság, hogy az adakozóknak levélileg fejezi ki köszönetét.

A városi tisztviselők fizetésrendezési ügye.

A szervezőbizottság ülése.

Örömbír a városi tisztviselőknek.

Debreczen, január 5.

(Saját tudósítónktól.) A szervezőbizottság végre felismerte a városi tisztviselők nehéz helyzetét s teljes jóakarattal, meleg érdeklődéssel fogott hozzá a fizetésrendezés ügyének tárgyalásához. A tegnapi ülésen nagy lépéssel haladtak előre a bizottsági tagok: elfogadták a fizetésrendezés alapjául a vármegyei tisztviselők javadalmazásának törvényben megállapított rendezését, mely mellett a város tisztviselői is becsületesebb fizetést fognak kapni fáradságukért.

Az elvi alap elfogadása után megbízták az előadót, hogy a teljes, részletes tervezetet két bizottsági tag közreműködésével sürgősen készítse el s mutassa be a bizottságnak. Ilyen körülmények közt alapos a remény, hogy a jövő hó során már kész javaslat lesz a fizetésrendezés ügyében.

A bizottság üléséről tudósítónk a következőket jelenti:

Elmult délután 4 óra, mire *Weszprémy* főispán megnyitotta az ülést. Nagyon kevesen voltak jelen: *Kovács* József polgármester, *Vecsey* Imre főjegyző, *Juhász* Ignác, *Dr. Fejér* Ferenc, *Dr. Tüdös* Kálmán, *Zádor* Lajos és *Komlóssy* Pál dr. rendőrfogalmazó.

Eva szeszélye a tiltott után vágyott és azóta a nők a főzés nagy művészetében kifogyhatatlanul leleményesek. Az öltözékek, a divat terén óriási haladást tettek. A fügefalevélből száz és százféle finom szövet selyem, bársony csipke és más egyéb lett.

És mind ez óriási ipart teremtvé, sok millió ember kenyerét adja, teremtő képességét és tudását hirdeti ma.

De nemcsak az anyagi, hanem a szellemi világban is a haladás fő oka a nő szeszélye. *Heléna* szeszélye miatt ledől *Trója* s ezt megénekli *Homéros*, az irodalom mestere s ezzel megalkotja a világirodalom gyöngyét.

A tetszeni vágyás, a nők szeszélyeinek ezen másik okozata sok részben átragadt a férfiakra is. Tetszeni akarnak a nők, a szeszélyes nők s annak tetszését igyekeznek mindenütt kivívni. Minden téren, minden alkalommal ez az elhallgatott, be nem vallott titkos cél! A nagyratörés, az emelkedés, a haladás oka közvetve — a nő szeszélye!

Ez a tulajdonság a folytonosan készülő ok a változásra, a nemesbülésre, művelődésre, finomodásra, tökéletesbülésre, a mozgásra, az — életre!

Weszprémy Zoltán főispán a közigazgatási bizottság azon határozatának felemlítésével nyitotta meg az ülést, mely a városi tisztviselők fizetésrendezésének s szabályozásának ügyében javaslattételre szolgáltatta fel a szervező bizottságot. A főispán kijelenti, hogy a tisztviselők helyzetén csakugyan segíteni kell. Először az elvi alapot kell megtalálni, amelyen haladva aztán a kérdést közmegelegedésre meg lehet oldani.

Zádor Lajos nagyon méltányolja a hivatalnokai kar érdekeit s már előre kijelenti, hogy a városi tisztviselők fizetésrendezését teljesen indokoltnak, sőt szükségesnek tartja. Hiszen még oly helyeken is, hol pár évvel ezelőtt javították vagy rendezték a fizetéseket, ez évben újra tárgyalni kellett a fizetések szabályozását.

A főjegyző előterjesztése.

Vecsey Imre konstatálja először is, hogy az egyes városi tisztviselők fizetései egyáltalán nem állanak arányban egymással. Szükségesnek tartja épen azért, hogy a fizetéseket az állások szerint egymással arányba kell hozni. Két módozatot ajánlhat: vagy maradjanak meg alapul az eddigi fizetések s minden fizetést emeljenek föl 25 százalékkal vagy bármely más százalékkal. E mód mellett azonban még megmaradnának az aránytalanságok. A másik és *Vecsey* szerint helyesebb mód az volna, hogy a városi tisztviselők fizetéseit is osztályokba és fokozatokba sorozzák be. Vagyis kövesse Debreczen városa e tekintetben a megyei tisztviselők fizetésére vonatkozó 1904. évi törvényt. *Vecsey* már erre nézve ki is dolgozott egy tervezetet, amelyben a leglényegesebb az, hogy az egyes fokozatok között a haladás a szolgálati évek szerint történék, ellenben új osztályba csakis kinevezés vagy választás útján juthatnának. Ekkor is ott volna még a baj, hogy az egyes tisztviselői állásoknak az egyes osztályokba vagy fokozatokba való sorozása nagyon nehezen történhetné meg, s könnyen megeshetik, hogy a rendezés után kevesebb fizetést kapna némely tisztviselő, mint ma. Ezért kell alaposan tárgyalni a kérdést s ezért kell kettőzött óvatossággal eljárni az osztályokba sorozásnál. A polgármesteri állásra vonatkozólag például az a javaslata, hogy a tisztviselők fizetése ne soroztassék fokozatokba, hanem egyszer s mindenkorra állandó összegben állapíttassék meg. Ez volna a VI. fizetési osztály, fokozat nélkül.

A többi osztályokon belül évek után automatikusan történék az előlépés a felsőbb fokozatokba. Például a székesfővárosi tanácsnokok hat évenként állandóan új fokozatba lépnek, új osztályba ellenben csakis közgyűlési határozattal. Ha pedig valaki hosszú szolgálat után sem léphet elő új osztályba, korpótléket kap.

Weszprémy Zoltán főispán nagyon helyesnek tartja a vármegyei alap követését. Főadja a kérdést, hogy hozzájárul-e a bizottság az elvi állásponthoz s elfogadja-e azt a tanácskozási alapjául?

Zádor Lajos hozzájárul a főjegyző előterjesztéséhez.

Követendő példák.

Dr. Fejér Ferenc szeretné alaposabban ismerni a kérdést, szeretné különösen tudni a vidéki nagyobb városok hasonló irányu szabályzatait ismerni. Szerinte nekünk inkább kell követnünk ezeknek, mint a fővárosnak a példáját. Kéri *Vecsey* előadót, hogy szerezzé be a vidéki fizetési rendezések adatait s terjessze be a bizottságnak. A százalékos rendszerű emelést főleg azért nem helyesli, mert ez a kisebb javadalmazású tisztviselőket sújtaná.

Vecsey Imre előadja, hogy Nagyváradon és Kolozsvárott legutóbb történtek hasonló szabályozások. E városok azonban úgy jártak el, hogy minden egyes állásra megállapították a külön fizetést, ami a leghelytelenebb mód. Ne induljunk el tehát e példák alapján, készítsünk inkább magunk marandó munkát. Ezt pedig csakis a vármegyei tisztviselők fizetési rendszerére alapján érhetni el. A temesvári fizetésrendezés is hasonlóképen történt és fényesen bevált. Ott a polgármesteri fizetés körülbelül 12,000

korona, a főjegyzőé 6600, a tanácsnokoké körülbelül 5400 korona.

A tervszerinti fizetések ezek volnának: XI. osztály: 1400 koronától, 200—200 koronával haladna feljebb 1800 koronáig. A X. osztály: 2000—2200—2400—2600 korona. IX. osztály: 2600—2900—3200—3600 korona. VIII. osztály: 3600-tól 4800-ig. A VII. osztály: 4800-tól 7200-ig. Végül VI. osztály: 8000 korona fizetés és 2000 korona személyi pótlék.

Dr. Fejér Ferenc kifejezi még egyszer aggodalmait az előkészítés alaposágával szemben, de elfogadja az alapot, hogy a határozat egyhangú lehessen.

Juhász Ignác jóindulattal szándékszik tárgyalni az ügyet. Ő volt az, ki a vármegyei fizetések alapul vételét legelőször hozta javaslatba. Sőt ő akkor is akarta a szabályozás keresztülvitelét, mikor az előadó főjegyző az ilyen irányú indítványt régebben visszavonta. Hosszasabban dicséri az azuán idevonatkozó törvény kitűnő voltát.

Weszprémy főispán kimondja határozatképen, hogy a bizottság elvben elfogadja alapul a vármegyei tisztviselők fizetéséről szóló törvényt.

A részletkérdések.

Juhász Ignác ajánlja, hogy a részletkérdések tárgyalására újabb ülés hívassék össze, mikorra a tagok az 1904. évi XIX. s más törvényeket áttanulmányozták. Akkorra az előadó a részletkérdésekre vonatkozólag is dolgozzon ki javaslatot, minden egyes állásra vonatkozólag. A bizottság elvetéget végzett ma, nagy lépéssel vitte előre az ügyet s most már csak az van hátra, hogy a legkomolyabb alaposággal készüljön el a szabályzat teljes kidolgozására.

Weszprémy főispán hozzájárul ez indítványhoz. Tényleg szükség van a teljes előkészítésre. Bizza meg az ülés az előadót a teljes tervezet előkészítésével. Mihelyt el elkészül, a főispán azonnal összehívja újból a bizottságot. Hozzájárul ehhez az indítványhoz is, hogy a tervezetben körülírassanak azon állások minősítései, melyekről speciális voltuknál fogva az 1888. I. t. c. nem intézkedik.

Fejér Ferenc dr., ki ezt a kvalifikációs indítványt tette, indítványozza azt is, hogy alapul a 6 éves előhaladás fogadják el, annál is inkább, mert ez összeesnék a választások határideivel is.

Juhász Ignác szerint ez az érv nem áll meg, mert ez az előhaladás elveszti így az automatikus, érdem alapján való előrehaladás jellegét. Ő már nem járulhat hozzá ahhoz, hogy a város tisztviselői kisebb fizetést élvezzenek, nehezebben haladjanak előre, mint a vármegyénél.

Fejér Ferenc dr. belátja az ellenérvek helyességét s hozzájárul a *Juhász* Ignác indítványához.

Végül *Zádor* Lajos szavaz bizalmat az előadónak, de kéri, hogy a gyorsabb munkálkodás kedvéért adják *Vecsey* főjegyző mellé *Juhász* Ignácot, ki különben is alapos ismerője a kérdésnek s *Fejér* Ferencet.

A bizottság úgy határozott, hogy a javaslat elkészítése után az előadó azt újra hányja-vesse meg a javaslatba hozott tagokkal együtt.

Az elnöklő főispán e határozat kimondása után a bizottsági ülést berekesztette.

Színház.

Műsor.

Január 5. Szombat: „Heidelbergi diákélet. (C bérlet).

Január 6. Vasárnap: D. u. „Drótos tót“, este: „A korbács“. (Premier bérlet).

A vig özvegy tegnap tizedszer került színre zsufolt ház előtt. Ugylátszik, az ideai énekes darabok legvonzóbbjára nőtte ki magát ez az operett, nemcsak zenei kiválóságai miatt, melyet többször hallva élvezhetünk csak teljes mivoltjukban, hanem a pompás előadás terén is, melynek összesét *Zilahyné* dominálja. A tegnapi előadáson nemcsak az

6, de a többi szereplők énekszámait is több ször megismételtették s a komikus határu szíptet ujrázásával alig akart betelni a közönség, különösen a Déssy Alfréd sikerült, jóízű mókái miatt. Egyébként egész előadás alatt állandó nagy tetszés uralta a nézőteret. (sz.)

* **Egy öreg színész halála.** Egy veterán színész, *Gergely Márton* hunyt el újévkor Kolozsvárott. A megboldogult, ki több mint harminc esztendeig szolgálta a magyar színművészetet, tagja volt Krecsányi igazgatósága idején a *debreceni* színháznak is. A halottat tegnap temették el Kolozsvárott. — Sirjánál *Sebestyén Géza* színész mondott megható beszédet.

* **Uj darabok bemutatója.** Színházunk drámai személyzete naponta próbál a *Lucifer* című színmű újdonságból, melynek bemutató előadása a jövő heti játékrendre van felvéve s mely a fővárosi nemzeti színháznak most is nagy sikert aratott műsordarabja. Az énekes személyzet állandóan tanulja *A Kis áruló* operettét. *Sámi László* és dr. *Máriay Odón* operettjét, melyben *Zilahyné, Lónyai Piroska, Vida Ilona, Déssy, Bay* játszik a főszerepeket.

* **A Paraszttűcsület.** *Mascagni* híres operájára készül most az énekes személyzet, melyben *Santuzát Zilahyné* éneklí. Ez a szerep, mely rendkívül nagy énekművészetet és játékot igényel, *Zilahynénak* egyik legnagyobb szerepei közé tartozik. *Turridut Szalai Gyula, Alfót Arkosy* éneklí. A zenét kedvelő közönség bizonyára jó néven veszi, hogy *Zilahy* igazgató *Mascagninak* ezt a hatalmas operáját műsorra tűzte.

Egyház és iskola.

A református egyháztanács ülése.

A debreceni ev. ref. egyház presbitériuma vasárnap, január 6-án délelőtt 10 órakor, az egyházi tanásteremben ülést tart, amelyre most küldte szét a meghívókat az elnökség.

A presbitériumi ülés tárgysorozata sok érdekes dolgot tartalmaz, ami előreláthatólag a presbitereknek nagy számban fogja a közgyűlésterembe hozni.

Az ülés első pontja az a körlevél, amelyet *Dávidházy János* esperes boesátott ki. Ez a körlevél gyűjtésre szólítja fel az egyházat, *Dégenfeld József* gróf 10 éves főgondnoki jubileuma alkalmából és az ő emlékére a debreceni egyetemen felállítandó tanszékre.

A városi tanács átiratai kapcsán hagyományozások kerülnek tárgyalások alá, továbbá az ismétlőiskolások részére adandó tanterem helyét jelölik ki.

A közgyűlésnek kétségkívül legnagyobb érdeklődést keltő tárgya a központi bizottságnak jelentése lesz a december 29-én lezajlott választások eredményéről.

Bizottsági és iskolászéki jelentések egész sorozata is a holnapi közgyűlésen nyer elintézését.

A református főgimnázium tanácskara a presbitériumba *Sinka Sándor* tanárt választotta meg s küldte ki.

Hirek.

A Pósa-család ujévi köszöntője.

Debreczen, január 5.

Pósa Lajos, a magyar gyermekvilág csilingelő szava, aranyajku kedves Pósa bácsija nagyon kedvesen köszöntötte *Oláh Károly* közművelődési tanácsost újévre. Ez a b. u. é. k. olyan kedves, olyan Pósa-szerű, hogy olvasóink bizonyára kedvvel olvassák el, még ha nem is az ő címükre küldődött. Végtelenül kedves a köszöntésben az, hogy Pósa bácsi verselésre fogta ez alkalomra a feleségét is (aki különben neves írónő), sőt még a világszép *Sárika* lányát is, akinek nemrégiben még meséket kellett mondania.

Csak annyit még, hogy Pósa Lajosékat, nemrég itt járjukkor, Debreczen város kulturtanácsnoka nagyon lekötözte előzőekénységével, s ez is egyik cím arra, hogy most meggratulálják őt. A köszöntés így részben a debreceni közönségnek is szól, lévén az ő melegségteljes szeretete az, mely a Pósa-ék lelkében ma is visszhangot kelt.

De ime, hadd beszéljen hát először Pósa bácsi:

Kedves barátom!

Dudorászik a szél, egyre szítál a hó,
Nem táncol már rája vén Szilveszter apó.
Majd táncolunk hát mi szép muzsikaszóra,
Csak ne legyen aztán szomorú a nóta.
Táncolj te is, Károly, az új esztendőben,
Tulipiros kedved legyen mindig bőven.

Pósa Lajos.

Mikor ezt leírta, odaadta a pennát a jó Pósa bácsi az ő hitvesének, ki is a köszöntést imígyen folytatá:

Jól beszél az uram! Tapsolok is rája!
Ki ne fogyjon soha csikos tarisznyája!

Pósa Lajosné.

Mikor aztán evvel az anyjuk készen volt, csak megint megszólalt a jó Pósa bácsi:

— Hátha te is innál valamit, Sárikám!
— A tizenöt éves kis Sárika aztán megfogta a család rímöntő pennáját s odairta végül:

Biz ugy, Károly bácsi! Csak a vigat fujja!
Csönögjön-pönögjön ezüst sarkantyúja.

Sárika.

Hát ime így hangzott a Pósa-családnak *Oláh Károly* urhoz jó szívvél adresszált szép b. u. é. k.-ja.

— **Személyi hírek.** *Kossutány Ignác* és *Kolozsváry Sándor*, kolozsvári egyetemi tanárok tegnap délután Debreczenben időztek. — *Báró Vecsey Gyula* es. és kir. kamarás Gyuláról Debreczenbe érkezett.

— **Dicsőfi lelkész betegsége.** A debreczeni református lelkészkar egyik nagyteljesítő, kiváló tagja: *Dicsőfi József* egyházkerületi főjegyző betegen fekszik. Mint részvétellel értesülünk, a szerietett lelkészen dr. *Ujfalussy József*, dr. *K. Szalay Béla* és dr. *Láng Sándor* orvosok súlyos műtétet végeztek, amely sikerült. De azért a beteg lelkész állapota még most is rendkívül súlyos.

— **Istentiszteletek.** Holnap, vasárnap délelőtt az ev. ref. templomokban istentisztelet tartanak: a Nagytemplomban *Szarka Boldizsár* s. lelkész, a Kistemplomban *Létay Menyhért* s. lelkész, a Kossuth-utcai templomban *Könyves Tóth Kálmán* lelkész, a Csapókerthben *Kovács János* népiskolai felügyelő, a Homokkerthben *Miszi Mihály* főis-

kolai szénior, a Szegényházban *Hajdu Zsigmond* püspöki titkár.

— **Tilos a sertés kivitel Ausztriába.** *Kovács József* polgármestert tegnap táviratilag értesítette a földmivelésügyi miniszterium, hogy Debreczenből, továbbá a balmazujvárosi és derecskei járásból Ausztriába sertést kivinni tilos. Az osztrák földmivelésügyi hatóságok állítólag sok sertésveszes állatot találtak az innen legutóbb hozzájuk szállított sertések között.

— **Az önálló munkás betegsegélyző pénztár** a hó 6-án, vasárnap délután 3 órakor igazgatósági gyűlést tart. A gyűlés tárgya: *Rendes* havi számadás.

— **A balmazujvárosi munkás-sztrájk.** A balmazujvárosi munkásbérharc ügyében még mindig nem állott be békés fordulat. A most megalakult Gazda-szövetség hír szerint, bár nem hivatalos uton, segíteni akar a szorongatott helyzetbe jutott bérlőkön. *Békéscsabáról*, az *Achim András* körzetéből jön a nagyon jellemző hír, hogy onnan kétezer földmives hajlandó elszegődni azonnal az 1907. évre. Valószínűleg ezen földmivesek közül fognak a balmazujvárosi bérlők is cselédeket szegődtetni.

— **A téglavető munkások ügye.** A lapokat nemrégiben az a hír járta be, hogy a városi körkemencék munkásai az állandó munkákat abbahagyták s hogy a nyárra nem akarnak elszegődni. Illetékes helyről most azt a kijelentést vesszük, hogy a munkások tényleg folyamodtak béremelésért, bérharc azonban nincs. Az összeegyeztetési tárgyalások folynak s minden valószínűség szerint e hét végén már békés befejezést is nyernek.

— **Ujabb feljelentések Kulhanek ellen.** A biztosíték ellenében szabadlábra helyezett *Kulhanek A.* ellen egyre ujabb feljelentések érkeznek. A feljelentés szerint *Kulhanek* ezeket szerzett a hamis pénzkereskedés meséjével. Az ügyészség az ujabb feljelentésekre nézve is elrendelte a vizsgálatot.

— **Magyar név.** *Kiskoru Grósz Béla* debreceni lakatossegéd belügyminiszteri engedéllyel *Gerő*-re magyarosította a nevét.

— **Érmihályfalva veszedelme.** *Érmihályfalván* — mint nekünk írják — nagy rettegésben élnek az emberek. Vasárnap óta nem mulik el nap, hogy félre ne vernék a harangot. Hol itt, hol ott csap fel a tűz s már egymásután ég tt le *Nagy Imre, Takács József* és *Béres Lajos* gazdák háza. A körülményekből megállapították, hogy gyújtogatás történik, de a gonosztevőt nem sikerült leleplezni. Ilyenképpen a falubeliek ébren virrasztják át az éjszakákat, a portákon minden holmit összecsomagoltak, hogy a lecsapó veszedelm ne találja készületlenül az embereket. A csendőrök széleskörű nyomozást indítottak s letartóztattak két csavargót, akiket a gyújtogatással gyanúsítanak, de rájuk bizonyítani még semmit sem sikerült.

Gyönyörű menyasszonyi ÉKSZEREK és EZÜST KELENGYÉK és alkalmi ajándéktárgyak, arany, ezüst órákban a legolcsóbban beszerezhetők

Rose Dezső

ékszer-üzletében Debreczen, Piac-u. Hungária mellett.

— **A térij bosszúja.** *Sparek* István kassai lakost régen elhagyta a felesége. *Sparek* megtudta, hogy a felesége Debrecenben lakik. Utána jött és az asszonynak lakása előtt, a Vendég-utcaán óriási botrányt csinált; bezúzta az ablakokat s az asszonyt leütéssel fenyegette, míg végre a rendőr be-kísérte a dühöngő férjet, akit debreceni vendégszereplése után hazatoloncolnak.

— **Holttest a kocsi oldalán.** Különös módon vetett véget életének *Jeremiás* Imre, *Katz* Jakab Arany János-utca 9. szám alatti lakos kocsisa. — Tegnap reggel gazdája csomagszállító kocsijának oldalára felakasztotta magát s mire észrevették, már teljesen hideg volt a teste. Az életunt kocsist a kórház hullatermébe vitték.

— **Eltűnt cipészinas.** *Majom* József 14 éves cipészinas napokkal ezelőtt eltűnt. A fiu, akit dolgozó ruha és fekete kabát volt, apjának Erzsébet-ut 13. sz. alatti lakásáról a Vargakertbe vitt egy pár eszmat, amelyért öt korona járt. A fiu felvette a pénzt s azóta nem látták. A rendőrség az apa kívánságára keresi a fiut.

— **Olvasóinkhoz.** Lapunk, a *Decreczen* kézbesítése körül, különösen a város egy kerületében még mindég zavarok vannak, amelyeknek elsimitására minden elképzelhető módon törekszünk. Reméljük, hogy erre vonatkozó jó szándékunknak meg lesz a fogantatja s pár nap alatt pontosan, korán reggel megkapják előfizetőink a lapot. Addig is olvasóink szíves elnézését kérjük.

— **Juliskák, Esztikék, Mariskák.** A múlt december hóban fényes, sikerült báljuk volt Debreczenben a gazdasági ifjaknak. A fényes siker fokmérője mindig a bál névsor. Nos, ezen a bálon kerek százötven hajadon jelent meg. Valamennyien üde, fiatal, vidám magyar leányzók s valamennyien Juliskák, Esztikék, Mariskák és Erzsikék. Vagy legalább is megállapítható, hogy a leánykoszoru zöme e négy leánynévből telt ki. Íme a hiteles statisztika: Táncolt a mulatságon 150 leány közt 31 Erzsike, 30 Juliska, 30 Mariska és 19 Esztike, szóval 110 szép leány e 4 néven. Ha itten etnográfiai szemléldéssel akarnánk és lehetne bibelődni, nyomban leszógnánk első sorban is, hogy a nevekhez való ez a makacs ragaszkodás, hála Istennek, nagyon jó dolog. Mert csak arra vall, hogy a mi polgárnépünk szívé: családszeretete s a hagyományos szülei tisztelethez való ragaszkodása tetszik ki innen is. De hát mi nem csinálunk néprajzi filozófiát, csak esendes megleléddéssel utalunk arra, hogy a pesti bálak névsoraiban már most, farsang előtt is szereplnek a modern nevek: Prucsi, Cziczi, Kotykoty, Reccs, meg a többi: Fityi, Bili, Keke, Meméke és Hm kisasszonyok, majd farsang után következnek. De esend, meghallják Prucsiék, hogy kicsufolom őket. Abból pedig száz baj lesz!...

— **Feltört magtár.** Az éjszaka *Ivancsi* János hajdunánási gazda magtárát eddig ismeretlen tettesek feltörték. A betörők az ablak keresztvasát feszítették ki, az ablakon át bemásztak és nagymennyiségű gabonát elvittek. A gyanu cigányokra esik. A nyomozást megindították.

— **A nagykaroly-somkúti helyi-érdekű vasut.** A nagykaroly-somkúti helyi-érdekű vasutat január elsején állami kezelésbe vették. A vasut 1903-ban nyílt meg s a gálszécsi állomásnál csatlakozik az államvasutak hálózatához. A máv. új vonalát a debreczeni üzletvezetőség alá rendelték.

— **Halálozások.** Az anyakönyvi hivatalnál tegnap a következő haláleseteket jelentették be: Szoboszlai Gáborné ev. ref. 60 éves, Bagó István ev. ref. 3 hónapos.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon rokonnainknak, barátainknak és ismerőseinknek, nemkülönbön a Debreceni Dalegylet

működő tagjainak, kik felelhetetlenné Ilonka leányunk temetésén részvételükkel fájdalomunkat enyhítették, hálás köszönetünket nyilvánítjuk. Engeszer József és családja.

— **x Butor remek kiállítás.** Felhívjuk a közönség figyelmét arra az érdekes kiállításra, mely *Schwartz* Vilmos Piac-utcai üzletében látható, ahol is a magyar iparművészet legmodernebb stílusú remekei láthatók. Szobaberendezésekben páratlanul szép nagy raktár áll ott a közönség rendelkezésére, ugyisintén olcsóbb, közönségesebb fajta butorokban is dus raktár van felszerelve.

— **Lapkihordó fix fizetéssel, előfizetők szerzése után járó jutalék biztosításával felvétetik a kiadóhivatalban (Piac-u. 9).** — Ugyanott utcai lapelárusítók is felvétetnek.

— **Agyonsújtotta a villamos áram.**

— **Szerencsétlenül járt kivándorló.**

— január 5.

Még néhány héttel ezelőtt ment ki Amerikába Nagy Mihály tiszacsegei földműves. Azzal bucsuzott el aggódó hitvesétől, három kicsi gyermekétől, hogy ne féltsék őt, ne sirassák. Barátai, honfitársai, jó ismerősei várnak reá az új világban. Ezek keritenek neki munkát, dolgozni fog és összekeres annyi pénzt, hogy családját is kivihesse és együtt éljenek az új hazában.

Fiumében hajóra ült és elhagyta hazáját.

New-Yorkban az ottani magyarok között talált ismerőst, akik szerettek neki munkát. A pensylvániai Boyers közelében egy szénbányában kapott munkát Nagy Mihály, aki minden igyekezetével dolgozott, hogy előteremthesse annyi pénzt, amennyi feleségének s gyermekeinek utiköltségére kell. Az volt minden vágya a Hajduságból oly messze szakadt szegény magyar embernek.

Célját azonban nem érthette el, meggátolta benne a halál. A napokban ugyanis munkája közben véletlenül hozzányult a villamos áramvezetőhöz s a villamos erő agyonsújtotta.

Nagy Mihály megrendítő halála általános részvétet keltett, mely különösen a szerencsétlen magyar bányász temetésén nyilvánult meg. Barátai és ismerősei könnyezve állták körül a koporsóját.

Az itthon maradt özvegye és árvái számára gyűjtést indítottak a nemesszivű boyersi magyarok, akik rövid idő alatt csinos összeget gyűjtöttek össze és küldöttek el a szerencsétlen munkás családjának.

Mulatságok.

A függetlenségi kör bálja. A debreceni függetlenségi kör e hó 19-én, szombaton az Aranybika dísztermében zártkörű tánevigalmat rendez. Aki a kör régebbi magyaros, jókedvű mulatságait ismeri, biztosra veszi, hogy az ideai tánevigalom is fényes sikerű lesz. A bál este nyolcz órákor kezdődik. A rendező bizottság elnöke *B. Nagy*

János, alelnöke *Otrokocsi* Véghe János. Táncrendezők: *Schaf* János és *Schaf* Ferenc. Bálrendezők: *Dr. Varga* Lajos, *Salánki* Mihály, *Sarkadi* Ferenc.

A Veres kereszt-egylet bálja. A Veres kereszt-egylet debreceni és hajdumegyei fiókja e hó 9-én, szerdán este rendezi ezidei bálját, mely minden jel szerint ezidén is fényesen fog sikerülni. A bálon a Magyar testvérek zenekara játszik.

Az izraelita nőegylet bálja ma este 8 órákor a „Bika” stílszerűen feldíszített nagytermében az erre a célra írt „Hortobágyi álom” látványossággal kezdődik az izraelita nőegylet bálja, a rendezőség arra kéri a közönséget, hogy az előadásra való tekintettel pontosan szíveskedjék megjelenni és a pénztárnál való torlódás elkerülése végett belépti-jegyeit az előadásra felkért üzletekben a nap folyamán szíveskedjék megváltani. Azok, akik a jótékony cél iránti tekintetből ételnemüket akarnak küldeni, január 5-én, szombaton délután 3 órától 5-ig szíveskedjenek azt a „Bika” szálloda nagytermébe küldeni, ahol a választmány tagjai fogják átvenni. A szereplő és előadások már fél 8 órákor szíveskedjenek megjelenni.

Vádak a trónörökös ellen.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, január 4.

Ferencz Ferdinánd trónörökös ellen rendkívül súlyos vádakat hoztak fel a delegáció ülésén.

Stein delegátus támadta a trónörökösöt, nem mint a korona vármányosát, hanem mint a hadsereg létszámába felvett táborszernagyot. A vádak a következők:

1. A Ferencz Ferdinánd táborszernagy karinthiai vadászterületének személyzetét a közös hadsereg legénységéből toborozza olyanformán, hogy a legények mint az ő vadászai és kerülői szolgálják le a három évet minden külön fizetés nélkül. — 2. Ferencz Ferdinánd táborszernagy konopisti birtokán földmunkálatokra fél vagy egész utászrezredekét szokott kivezényelni. — 3. Ferencz Ferdinánd táborszernagy a királyi ház tagjait megillető postai portómentességet üzletcéljaira használja fel s ugyanígy visszaél az ingyen táviró kedvezésével.

Stein ezzel az épületes mondatdattal fejezte be beszédét;

— Ilyen piszkosságokat egyéb dolgokban is elkövet a táborszernagy!

Lobkovitz herceg, a delegáció elnöke erélyesen rácsöngetett Steinra, akit végül rendreutasított. Egyetlen szó sem hangzott el a trónörökös védelmére.

Valószínű, hogy Schönaich közös hadügyminiszter, — mihelyt erre fölhatalmazást kap — válaszolni fog Stein delegátus vádjaira.

A magyar delegáció holnap délben tart ülést, amelyen a trónörökösöt ért támadások is szóba kerülnek. Hír szerint gróf Zichy Miklós interpellálni fogja a közös kormány tagjait és megkérdezni, mi alapja van Stein támadásainak.

A magyar kormány tagjai nem avatkoznak a dologba.

Bécsi jelentések szerint az udvari körök nem biznak a vádokban. Politikai körökben ellenben vannak, akik azt mondják, hogy Stein leleplezése nyílt titkot képeznek.

Egy újságíró felkereste a trónörökös főudvarmesterét, hogy információt szerezzen. Ferenc Ferdinánd azonban három napra elutazott Bécsből. Eltávozott Bécsből a trónörökös főudvarmester is és csak 6-án tér vissza Ferenc Ferdináddal együtt. A trónörökös főudvarmesternek helyettese az újságíró előtt a következőket mondta:

— O felseje a trónörökös jelenleg nincs Bécsben. Nem hinném, hogy tudomása volna már Stein delegátus kijelentéseiről, amelyről mi is csak most, az ön értesítései folytán vettünk tudomást. Még ma jelenteni fogom a főudvarmester urnak telefonon és azt hiszem, ő majd azonnal jelentést tesz ő Felső-gének.

Az osztrák delegáció költségvetési albizottsága ma délelőtt ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a delegáció elé terjesztendő határozatban fejezik ki rosszalásukat a hadügyminiszterrel szemben.

Délután Lobkovitz herceg elnökletével plenáris ülés volt, amelyen napirend előtt *Schönaich* visszatartotta Stein delegátus tegnapi támadását, melyet rágalomnak minősít.

Kéri a delegációt, hogy a jövőben utasítson vissza minden a trónörökös elleni támadást.

Az ülésen Stein delegátus bocsánatot kért tegnap tett ama kijelentéseért, hogy a trónörökös egyéb ilyen piszkosságokat követ el.

Egyesület.

Uj gazdaszövetkezet. A Magyar Gazdaszövetség központi fogyasztó és értékesítő szövetkezete, a Hangya kötelékében Tetőtlen községben szövetkezet alakult.

Éjszakai hírek.

— **Életunt mérnök.** Balogh István 19 éves III-ad éves gépészmérnök ma éjjel Krisztina-körut 61. számú lakásán megmérgezte magát. Tegnap este jókedvűen tért haza. Otthon egy ideig elbeszélgetett a bátyjával, Balog János bérlővel, ezután egy levelet írt, majd a bátyjával együtt lefeküdt. Lefekvés előtt kiitta a teáját, amelyet maga készített el. Pár pere múlva Balogh János halotta, hogy az őcece hörög. Lámpát gyújtott. Az életunt az ágyában haloványan, eszméletlenül feküdt és hörögött. Nyomban orvost hívott, aki azonban már csak a halált konstata. Az orvos megállapította, hogy a fiatal ember méreggel ölte meg magát. Hogy milyen méreg volt a gyilkos szer, nem lehetett megállapítani. Öngyilkossága okát nem tudják. Levelet írt az anyjának, amelyben röviden a következőket írja:

„Ne kutassátok az okot, most is, mint máskor is, helyesen eszelektem.”

Holttestét a törvényszéki orvostanintézetbe vitték.

Távirat és telefon.

Udvari ebéd.

Budapest, január 4. Ma este hat órakor volt a várban az első delegációs ebéd, amelyen a delegátusok között dr. Bakonyi Samu is ott volt.

Katonai tanácskozások.

Budapest, jan. 4. Még e hónap első felében a király elnöklete alatt katonai tanácskozások lesznek, melyeket előreláthatólag a budai királyi várakban fognak megtartani, miután a király még legalább két hétig szándékozik Budapesten tartózkodni. E tanácskozásokban részt vesz a trónörökös, a vezérkari főnök s a csapatfelügyelők is.

A vezérkar ujjszervezése.

Bécs, január 4. Több helyről megerősítik azt a hírt, hogy az intéző körök a vezérkar alapos ujjszervezésével foglalkoznak.

Károlyi István gróf szerb király.

Budapest, jan. 4. Egy kevésbé megbízható déli lap azt jelentette ma, hogy kitűnő értesülései szerint a szerbek Péter királyát legközelebb megfosztják trónjától, végkielégítést adnak neki s helyére Károlyi István grófot, a durgadag magyar mágnást választják királyukká. A lap bizonyára úgy gondolkodott, hogy ami megtörténhetett a jászberényi huszárcapitány, Cotury herceggel Bulgáriában, ugyanaz megtörténhetik a nagykárolyi földbirtokos Károlyi Pistával Szerbiában. Hogy ez a hír csak kombináció és kitalálás, azt esti forrásaink egyértelműen jelentették.

Marostordamegye Kossuthnak.

Budapest, jan. 4. Nagy József, Marostordamegye alispánja Kossuth Ferencnek sürgőnyt küldött, melyben megcafolja, hogy a megyében haladó párti törekvések volnának. A megye közönsége híve a kormánynak.

Péter király trónja.

Belgrad, jan. 4. *Ivanics* sajtóirodai főnök a szenzációs trónvesztési hírekről ma így nyilatkozott: A szenzáció azzal a célzással készült, hogy a szerb kölcson ügyét elrontsa. Sem alapja, sem jogosultsága nincs. Azok az urak, kik e mozgalmat megindították, mindenre elszánt emberek. Az sem igaz, hogy a király s a trónörökös népszerűtlene volnának. Pasics miniszterelnök kedveltje a királynak.

Schönaich és az osztrákok.

Budapest, január 4. Az osztrák delegáció holnap tárgyalja a katonai szállítások ügyét, amely igen könnyen végzetessé válhatik Schönaich állására nézve. A delegáció elé ugyanis indítványt terjesztenek, hogy az osztrák delegáció azt a megegyezést, amelyet a közös hadügyminiszter a magyar kormánnyal kötött és amelyet az osztrák delegáció elé terjesztettek, ne vegyék tudomásul. Ez a határozat, amelynek már nagy többség van biztosítva, felér egy bizalmatlansági határozattal.

A bolgár vasuti sztrájk.

Szófia, jan. 4. Szófiából jelentik nekünk, hogy a minisztertanács további rendelkezésig az egész vasuti szolgálatot a hadügyminiszter rendelkezése alá helyezte. A vasuti zászlóalj legénysége és tisztjei a sztrájk idejére rendkívüli napidíjakat kapnak. A nyomdászok a vasutasok támogatására szintén sztrájkot terveznek.

Öngyilkos máv. főellenőr.

Budapest, jan. 4. *Pikler* Károly nyugalmazott máv. főellenőr ma délelőtt a báró Liptay-utca 9. számú ház második emeletére ment és a folyosóról az udvarra vetette magát. Szörnyet halt. Öngyilkosságának oka gyógyíthatatlan szívbaja volt.

Nagy tűz egy gőzösön.

Budapest, jan. 4. A Lindholmen gőzösön kitört tűz alkalmával a legújabb jelentések szerint hat ember életét veszítette. Egy másik jelentés szerint a halottak száma kilenc.

Pör Schratt Katalin ellen.

Budapest, jan. 4. Mikor Schratt Katalin Budapesten tartózkodott, egy kirándulás alkalmával Hóka Istvánt elütötte a Schratt automobilja. A megsebesült Hóka nevében egy fővárosi ügyvéd, országos képviselő, pert indított Schratt ellen, ötezer korona kártérítés iránt.

Férfi és fiu kalapok,
valamint ellinderek
nagy választékban
Békés Lajos
uri divat üzletében.

Közgazdaság.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, jan. 4.

Buza kínálat mérsékelte, vitelkedv csekély. Nyugodt irányzat mellett 19,000 métermázsza került forgalomba 2 és fél fillérrel magasabb árakon. Egyéb gabonanemek közül rozs bányadabb, többi változatlan. Idő: enyhe.

Törvényszék.

Ez évi esküdtek.

— január 4.

A DEBRECZEN tegnapi számában megírtuk, hogy az esküdtképes egyének közül kisorsolták azokat, akik ez évben fungálnak az esküdtszéki főtárgyalásokon. A kisorsolt esküdtek névsorát folytatólagosan itt adjuk:

Harsányi Gábor hentes, Harsányi István asztalos, Harsányi István gazda, Harsányi Sándor ácsmester, Harstein József birtokos, Hauer B. vendéglős, Hay Károly fakereskedő, Hegedüs István építész, Dr. Hegedüs Jenő ügyvéd, Hannel Sámuel rézműves, Hevesi Gyula szénkereskedő, Hidvéger Miklós bérlő, Hochfelder Jakab keresk. ügynök, Hoff Lajos lókereskedő, Holländer Adolf terménykereskedő, Dr. Horvay Róbert reálisk. tanár, Iklódi András birtokos, Dr. Irinyi István ügyvéd, Jankovich Sándor nyug. máv. mozdonyvezető, Jámbor Imre gazda, Járay Ödön gubás mester, Jegdi Fejér Ferenc hentes, Juhász István lakatos mester, Kain József kereskedő.

(Folyt. köv.)

Császári és királyi udvari szállító

NEUMANN M.Magyarország legnagyobb
férfi-, fiu- és gyermekruha telepe

készen és mérték után

Debreczen, a m. kir. postával szemben.

A farsang alkalmából fekete zakó öltönyök,
frakkok, Ferencz József-kabátok, nagy választékban.**DÉKÉS LAJOS**

debreczeni

báli-ing készítményei a legkötelesebbek.

Magyar gyártmány!

Modern lakóházak, villák
valamint egyéb

épületek tervezését

és felépítését, művezetést, épületbecs-
lést stb. vállal,**Pavlovits Károly**

műépítész

Debreczen, Kossuth-utca 28. sz.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, KISTEMPLOMBÁZAR

Menyasszonyi kelengye

Női divat szövetek

Velezek — Selymek

Óriási szőnyegraktár

!! Linoleum !!

A Harmat-Créme

arczsépitő és bőrápoló kenőcs.

mely teljesen ártalmatlan és
sem higanyt, sem olmot nem
tartalmaz, a legrövidebb idő
alatt megszüntet mindenféle
szeptát, májfoltot, pattanást, bőr-
atkát, (mitesser) s bőrbajokat.
Kisimítja a ránczosodó kezdő
arczbőrt s azt fehére, üdvé
teszi. — Legjobb óvszer a szél
és a nap befolyása ellen az
arczra. Nem zsiroz, tehát nappal
is használható. Hatása gyors és
biztos.

Egy tégely Harmat-Créme 1 K.

Készítőhely s főraktár

Mihalovics Jenő gyógytára

Debreczen, Főpiac 31.,
városházzal szemben.**KERESKEDŐK ÉS IPAROSOK****HITELSZÖVETKEZETE**

Csapó-utca 1. szám. Piac-utca 14. szám, (sarok) Hajdu-ház.

1907. január hó 1-ével kezdi meg műkö-
dését. — Minden évtársulat 5 évre alakul.**Egy törzsbetét 50 fillér,** mely hetenként avagy ha-
vonként fizetendő.Vidéki tagok befizetéseiket bérmentve postai befizetési lapok útján teljesíthetik.
Az eddigi tagok száma 610, kik 4360 törzsbetétet jegyeztek, a mi évi 113,360 korona
vagyis 566'80 a korona befizetésnek felel meg egy évtársulat tartamára.Minden törzsbetét (50 fillér, — 25 kr.) után 100 korona kölcsön vehető fel, mely
50 fillérben befoglaltatik a kamat is, tehát külön kamat nem fizetendő.Betétkönyvek naponta d. e. 9-12-ig, délután pedig 3-5-ig válthatók szövetkezetünk
helyiségében.Dr. Szöllős Dezső,
jogtanácsos.Kozma László,
elnök.Thieszen Arthur,
ügyv. igazgató.**Komáromi M.**

műhangszerkészítő.

Főüzlet: Piac-u. 63.,
a Szent Anna-utczá-
val szemben.**Debreczen.**Fióközlet: József kir.
herczeg-u. 2. sz. sajtó
házban.Zongora, cimbalom, hegedű és eredeti olasz húrok, valamint
mindennemű hangszerek részletfizetésre is. — Eredeti gramop-
honok (a világhírű The Gramophone & Co. Tipewriter Ltd. Buda-
pest képviselője). — Kitűnő gramophon lemezek óriási raktára.

Szakszerű műhely.

Uj hangszereket és javításokat szakszerűen készít.

Zongora hangolások művésziesen, vidéken is. Képes árjegyzék ingyen.

Belépőket

és

Estélyi kabátokat,

továbbá

Báli- és Estélyi Ruhákat

és

Jelmezeket

saját szalonunkban

jutányos n és gyorsan készítettünk

Bosznay J. és Társa

Debreczen, Kossuth-u. 5.

Kitünő minőségű

== pörkölt ==

Kávé,

mely izre, aromára és zamatra felülmulhatlan, naponta friss pörkölés kapható

Félegyházi János

motorüzemű kávépörköldéjében

Piac- és Miklós-utca sarok.

!! Mélyen leszállított árak !!

Különösen kiemelendők:

75 cm. széles Anna flanel métere 17 kr.
Jó mosó velez és flanelok métere 25, 28, 32 kr. — 120 cm. széles Angol Cheviot métere 55, 75, 80, 90 kr. — 120 cm. széles tiszta gyapju kockás Cheviot métere 70 kr.
1 db mosó zefir bluz 70 kr.
1 darab flanel bluz 2 frt.

Fekete és színes férfi nyakkendők

óriási választékban,

feltűnő olcsó árakhoz!

Maradékotok félárban.

Szabó Lajos Fiai

vászon-, divat- és szőnyegáruház.

Aláírási felhívás.

AKI FIÁNAK pálya kezdetén pénzt akar adni.
AKI LEANYÁT gond nélkül akarja kiházasítani.
AKI ÖNÁLLÓSÍTANI akarja magát.
AKI HAZAT, FÖLDET akar szerezni olcsó kényelmes lefizetésre.
AKI ÖREG NAPJAIRA betegségére nem akar másra szorulni, idején gondoskodják és lépjen be a

Népegélyező Bank

m. sz. most alakuló II. évtársulatának tagjai sorába erejéhez mérten heti befizetéssel. Iskolás gyermekekre jövedelmi egyénekre való tekintettel már heti 10 fillér befizetéssel is be lehet tagul lépni. Betétjire mindenki könnyen törleszthető kölcsönt kaphat, mert társulatunk 6 és 12 évesek. Első évtársulatunk 1523 tagja 42085 betétet fizet hetenkint, mely befizetés az évtársulatok lejártáig csak 1750.000 K. befizetésnek felel meg, mely összeg után a társulat tagjai 6 százalékos haszoneredményben fognak részesülni.

Eddig 800 esetben 600.000 kor kölcsönt adtak ki szövetkezetünk tagjainak.
Tagul jelentkezhetni a Népegélyező Bank m. sz. helyiségeiben Piac utca 42. szám.

AZ IGAZGATÓSÁG:

DOMAHIDY ELEMÉR,

Hajdu vm. és Debreczen sz. kir város v. főispánja elnök.

GERÉBY PÁL,

földbirtokos: ügyvezető igazgató,

r. WEISZ JÓZSEF

ügyvéd jogtanácsos.

FORRAI ERNŐ

földbirt. alelnök.

KONTSEK GÉZA

nagykeres. alelnök.

Dr. Balkányi Emil, Békés Lajos, Dr. Kun Béla, Dr. Berger Andor, Dávidházy Kálmán, Békés Emil, Somossy László, Lamprecht Frigyes: Lusztig Dezső, Werlin Sándor, Dr. Varga Elemér.

FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Gyuresényi Béla,

Trigánszky Emil,

Ungár Jenő.

Köszvény!

ellen ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja és rendel betegeinek a híres

Király-balzsamot

az egész világon ismert legjobb gyógyszer.
egy nagy üveg 2 K. Vidékre egy üveg 2 k.
65 f., 3 üveg 6 k. 65 f. bérmentve utánvétellel.

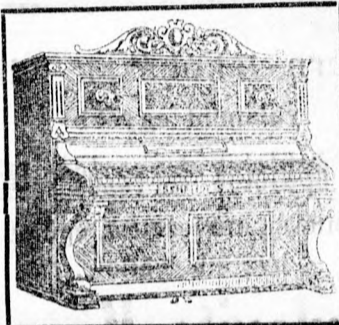
Egyedüli készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész

Debreczen.

Csuz!

SCHMIDT S.

zongora- és hangszerkészítő, zenemű raktár
DEBRECZEN.

A DEBRECENI LESZÁMOLÓ BANK

mint szövetkezet

1907. évi január hó 1-én kezdi meg működését.

Célja: Egyrészt a befizetett apró tőkék gyümölcsöző elhelyezése, másrészt tagjai részére könnyen visszafizethető olcsó kölcsönök nyújtása.

Tagja lehet mindenki, aki legalább heti 40 fillér befizetésére kötelezi magát.

Minden tag annyiszor 100 korona kölcsönt vehet igénybe, ahány 40 filléres heti betétet jegyez.

Minden 100 korona kölcsön heti 40 fillérjével visszafizethető, melyben már a kamat is belefoglaltatik, tehát külön kamatot fizetni nem kell.

Vidéki tagok részére szövetkezetünk a heti részletek bérmentes beküldésére postai befizetési lapokat ad.

A Debreczeni Leszámoló Bank hivatalos helyisége 1906 december havától kezdve, Debreczen, Piac-utca 49. számú házban, a főpostával szemben, a földszinten lesz.

Tagul lehet jelentkezni aulirott igazgatóság bármely tagjánál, valamint a következő üzletekben:

Mayer Jenő fűszerkereskedésében (Piac-u. és Széchényi-utca sarkán.)

Váray József fűszerkereskedésében (Piac-u. és Simonffy-utca sarkán.)

Fisch Testvérek játékereskedésében (Piac-utca 40.)

AZ IGAZGATÓSÁG:

Dr. Spitz Lipót,

ügyvéd, jogtanácsos.

Szele György,

ev. ref. lelkész, elnök.

Fürost Ödön,

nagykereskedő, alelnök.

Bárány Mór gőzmalomtulajdonos

Dr. Csikos Sándor orvos

Falk Armin kefégyáros

Fisch Samu kereskedő

Gebauer Károly gyáros

Dr. Kenyeres Elek orvos

Kenyeres Károly földbirtokos

Mayer Jenő kereskedő

Ronsik Lajos városi főszámvevő

Sziuka István szikvizgyáros

Szöke Sándor földbirtokos

Dr. Tóby Elek városi jegyző

Tóth István építész

Váray József kereskedő

Magyarossy Ferencz dohánybevéltási felügyelő.